

Lungesygdom & tilknytning til arbejdsmarkedet

Ved Katrina Feilberg, Branchedirektør, Sundhed og Life Science, Dansk Erhverv

Kompetencecenter for lungesygdom & Region Sjællands konference "Patient I Eget Hjem".

Torsdag den 6. november, 2025

Indhold

- Strukturelt blik på lungesygdom & tilknytning til lungesygdom.
- Give et indblik i en række analyser fra Dansk Erhverv

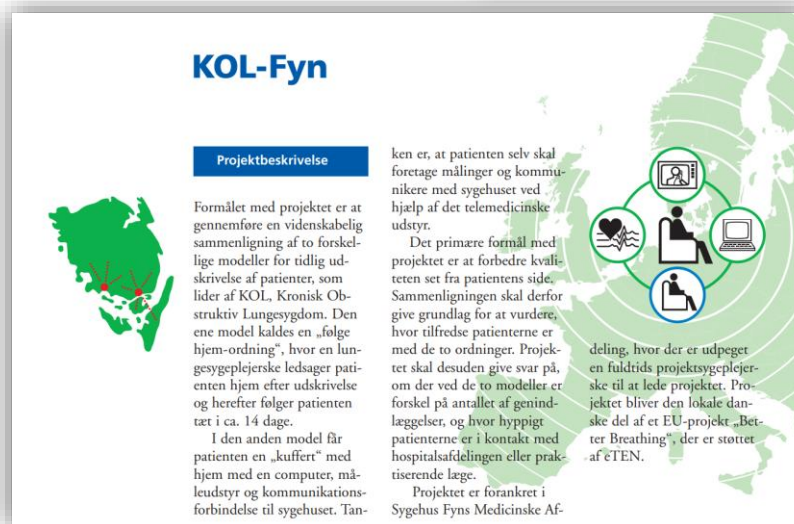
Program for mit oplæg:

1. Indledende refleksioners om temaet "patient i eget hjem"
2. Lungesygdom og styrket arbejdsudbud
 - *Arbejdsudbud og Astma*
 - *Arbejdsudbud og KOL*
3. Løsninger og muligheder: *Kronikerpakker, hjemmebehandling, forebyggelse, bedre behandling og meget mere.*
4. Kort Teaser: Ny - *ikke offentliggjort* – befolkningsundersøgelse om hjemmebehandling.
5. Spørgsmål

Indlende refleksioner om dagens tema

- Vigtig og højaktuelt tema med sundhedsreform, demografi etc.
- At være patient i eget hjem rummer et stort potentiale for at bygge bro mellem borgere med sygdom og “det levede liv” – herunder arbejdsmarkedet.
- Ikke nyt vi taler om hjemme-monitorering – allerede for 15 år siden var det "hot-topic" på projekt-niveau. Fx Telecare Nord – projektet og KOL-Fyn.
- Mao. - Muligheden har været der længe.
- *Lad os handle på det*

Lungesygdom og styrket arbejdsudbud

- På Folkemødet i år lavede vi en fælles debat Lungeforeningen. Her var problemstillingen **"Ka' vi puste til arbejdsudbuddet med bedre lungesundhed?"**
- Det vil jeg gerne i denne forsamling svare **"Ja"** til.
- I Dansk Erhverv har vi nemlig for nyligt afdækket arbejdsudbudspotentialet af hhv. KOL og Astma.
- For Dansk Erhverv er det centralt ikke kun at se borgere med kroniske **sygdomme ikke kun som en 'udgift'** men også som et **potentiale**.
- Danmark står overfor demografisk modvind når vi ser nogle år frem. Her er en del af løsningen er at se sundhed som en investering.
- Jeg vil i min gennemgang lægge mest vægt på KOL-analysen i dag.

Lungesygdom og Styrket arbejdsudbud: Astma trækker 21.000 fuldtidsbeskæftigede ud af arbejdsstyrken

- Der er mere end **409.000 personer** med astma i Danmark
- Samlet trækker astma **21.036 fuldtidsbeskæftigede** personer ud af arbejdsstyrken (varigt eller midlertidigt).
- Hvis bare vi reducere forskellen mellem personer med Astma og en kontrolgruppe med samme køn og aldersprofil med 25%, giver det 5259 fuldtidsbeskæftigede mere i arbejdsstyrken
- Forebyggelse og bedre behandling** af personer med Astma rummer dermed potentiale for et styrket arbejdsudbud

Astma trækker 21.000 fuldtidsbeskæftigede ud af arbejdsstyrken

Der er mere end 409.000 personer med astma i Danmark, og arbejdsmarkedsdeltagelsen for personer med astma er lavere end for raske personer med samme køn og alder. Samlet trækker astma 21.036 fuldtidsbeskæftigede personer ud af arbejdsstyrken. Forebyggelse og bedre behandling af personer med astma rummer dermed potentiale til et øget arbejdsudbud.

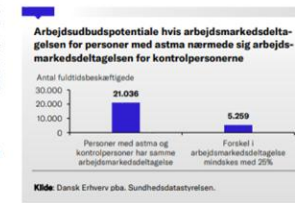
Danmark står overfor en udfordring med mangel på arbejdskraft, og personer med kroniske sygdomme som astma har ofte en lavere arbejdsmarkedstilfynning end raske personer – særligt hvis de ikke er i god behandling for deres sygdom. Det har konsekvenser både for den enkelte, for pårørende og for samfundet. Dansk Erhverv har derfor undersøgt arbejdsudbudspotentialet ved større arbejdsmarkedsdeltagelse for personer med astma.

Der er 409.050 personer i Danmark, der har astma, og dette tal er steget med 2 pct. siden 2013. 241.904 af personerne er i den arbejdsdygtige alder (20-64 år). Blandt personer med astma i den arbejdsdygtige alder er godt 25 pct. enten midlertidigt eller varigt udenfor arbejdsmarkedet, mens det samme kun gælder for knap 15 pct. af personer med samme køn og alder, som ikke lider af astma.

Det betyder, at astma fører til godt 21.000 færre fuldtidsbeskæftigede personer i arbejdsstyrken. Hvis 25 pct. af forskellen mellem personer med astma og personer uden astmas arbejdsmarkedstilfynning kunne fjernes, fx ved hjælp af bedre behandling, ville det øge arbejdsudbuddet med knap 5.300 fuldtidsbeskæftigede. Der til kommer den potentielle arbejdsudbudseffekt for de nærmeste pårørende af et bedre behandlet forløb.

Analysen peger ind i en bredere dagsorden omkring dynamiske effekter ved investeringer i sundhed. Når Danmark fx skal beslutte, om et nyt lægemiddel eller medicinsk udstyr skal godkendes, tages der ikke højde for mange af de bredere samfundsøkonomiske effekter, som fx effekten på arbejdsudbuddet.¹ Ligeledes tages der i beslutningsprocesserne ikke i tilstrækkelig grad højde for de samfundsøkonomiske gevinster på bl.a. beskæftigelsen af bedre og rettidig behandling, forebyggelse, screening m.v., som kan være med til at afhjælpe eller nedbringe forskellene.²

Metode
Dansk Erhverv har på baggrund af data fra Sundhedsdatastyrelsens Sundhedsdata på tværs udtrukket personer, der pr. 1/1 2023 er diagnosticeret med astma. Vi har sammenlignet arbejdsmarkedsdeltagelsen for disse personer med personer med samme køn og alder, som ikke lider af astma. Se Dansk Erhvervs notat "Stort arbejdsudbudspotentiale for personer med astma" for beskrivelse af data og metode.

Stort arbejdsudbudspotentiale for personer med astma

Der er mere end 409.000 personer med astma i Danmark, og arbejdsmarkedsdeltagelsen for personer med astma er lavere end for raske personer med samme køn og alder. Samlet trækker astma 21.036 fuldtidsbeskæftigede personer ud af arbejdsstyrken. Forebyggelse og bedre behandling af personer med astma rummer dermed potentiale til et øget arbejdsudbud.

Danmark står overfor en udfordring med mangel på arbejdskraft, og personer med kroniske sygdomme som astma har ofte en lavere arbejdsmarkedstilfynning end raske personer – særligt hvis de ikke er i god behandling for deres sygdom. Det har konsekvenser både for den enkelte, for pårørende og for samfundet.

Dansk Erhverv har derfor undersøgt arbejdsudbudspotentialet ved større arbejdsmarkedsdeltagelse for personer med en række kroniske sygdomme. I denne analyse fokuserer vi på personer med astma.

Analysen viser, at der er 409.050 personer i Danmark, der lider af astma. Blandt personer med astma i den arbejdsdygtige alder (20-64 år) er godt 25 pct. enten midlertidigt eller varigt udenfor arbejdsmarkedet, mens det samme kun gælder for knap 15 pct. af personer med samme køn og alder, som ikke lider af astma eller andre kroniske sygdomme.

Det betyder, at astma fører til godt 21.000 færre fuldtidsbeskæftigede personer i arbejdsstyrken. Hvis 25 pct. af forskellen mellem personer med astma og personer uden astmas arbejdsmarkedstilfynning kunne fjernes, fx ved hjælp af bedre behandling, ville det øge arbejdsudbuddet med knap 5.300 fuldtidsbeskæftigede.

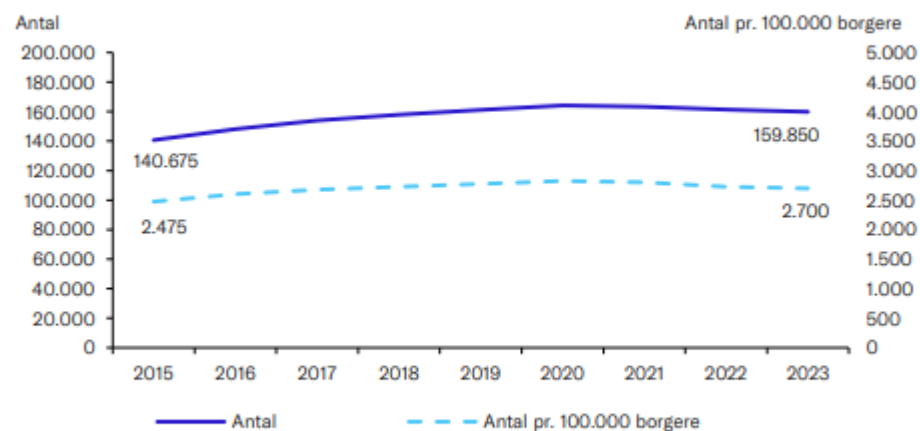
Program

- Indledende refleksioner om temaet "patient i eget hjem"
- Lungesygdom og styrket arbejdsudbud
- Løsninger og muligheder
- Teaser: Ny - ikke offentliggjort – befolkningsundersøgelse om hjemmebehandling
- Spørgsmål

Lungesygdom og Styrket arbejdsudbud: KOL trækker over 14.300 fuldtidsbeskæftigede ud af arbejdsstyrken.

- Der er **159.850 personer med diagnosen KOL i Danmark**. Og arbejdsmarkedsdeltagelsen for personer med KOL er lavere end for raske personer med samme køn og alder.
- I 2015 var der 2.475 personer med KOL for hver 100.000 borgere i Danmark, mens der i 2023 var 2.700 personer med KOL for hver 100.000 borgere.

Figur 1: Antal personer diagnosticeret med KOL i Danmark

Kilde: Esundheds "Udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser".

Program

1. Indledende refleksioner om temaet "patient i eget hjem"
2. **Lungesygdom og styrket arbejdsudbud**
3. Løsninger og muligheder
4. Teaser: Ny - ikke offentliggjort - befolkningsundersøgelse om hjemmebehandling
5. Spørgsmål

Dansk Erhvervs KOL analyse – fortsat.

Figur 2 (øverst)

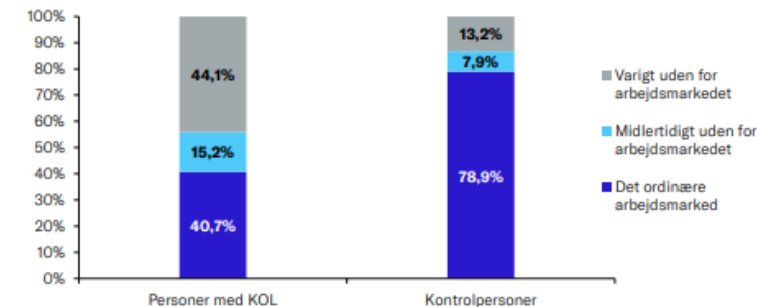
- Blandt personer med KOL i den arbejdsdygtige alder er 59 pct. enten midlertidigt eller varigt udenfor arbejdsmarkedet, mens det samme kun gælder for 21 pct. af personer med samme køn og alder, som ikke lider af KOL.

Figur 3 (nederst)

- KOL trækker 14.359 fuldtidsbeskæftigede personer midlertidigt eller varigt ud af arbejdsstyrken.
- Forebyggelse og bedre behandling af personer med KOL giver dermed potentiale til et øget arbejdsudbud.

Dansk Erhvervs pårørendeanalyse fra 2023 viser også et **stort arbejdsudbudspotentiale blandt pårørende til borgere med KOL.**

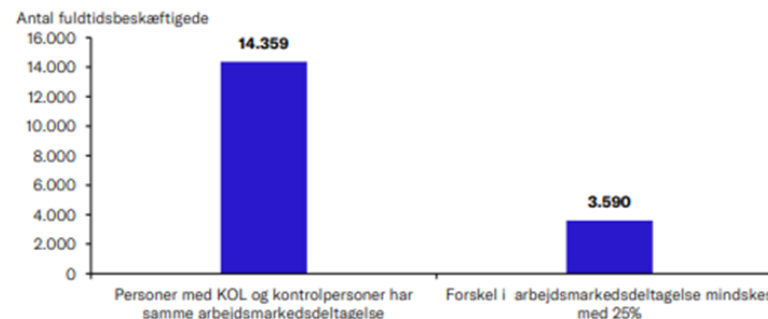
Figur 2: Arbejdsmarkedstilknytning for 30-64-årige personer med KOL og deres køns- og aldersmatchede kontrolpersoner i 2023

Kilde: Dansk Erhverv pba. Sundhedsdatastyrelsens Sundhedsdata på tværs.

Note: Figuren inkluderer personer diagnosticeret med KOL pr. 1/1 2023 og deres kontrolpersoner.

Figur 3: Arbejdsudbudspotentiale hvis arbejdsmarkedsdeltagelsen for personer med KOL nærmede sig arbejdsmarkedsdeltagelsen for kontrolpersonerne

Kilde: Dansk Erhverv pba. Sundhedsdatastyrelsens Sundhedsdata på tværs.

Note: Figuren inkluderer personer diagnosticeret med KOL pr. 1/1 2023 og deres kontrolpersoner.

Program

- Indledende refleksioner om temaet "patient i eget hjem"
- Lungesygdom og styrket arbejdsudbud
- Løsninger og muligheder
- Teaser: Ny - ikke offentliggjort - befolkningsundersøgelse om hjemmebehandling
- Spørgsmål

Løsninger og muligheder

- Vores analyse peger på et arbejdsudbudspotentiale ift. blandt andet borgere med KOL

Her er personlig diagnostik og forebyggelse, og bedre behandling en del af løsningen. Her skal vi også se værdien af den rette behandling til rette tid.

- Gode spor på vej sundhedsreformen, som vi følger tæt bl.a. i følgegruppen til sundhedsreformen

Kronikerpakke til borgere med KOL, en ny *folkesundhedslov*, nye *sundhedsråd* og *sundhedsplaner* (på alle niveauer), nye patientrettigheder i forhold til blandt andet *adgang til speciallæge*, styrket digitalisering med *Digital Sundhed Danmark*, potentiale for at *udbygge hjemmebehandling* og andre nye muligheder.

- Sundhed som investering

Arbejdet med at flytte sundhed fra en udgiftspost til en investeringspost med dynamiske effekter er afgørende – Også både for forebyggelse og behandling af KOL.

(Det skal vi bare lige have finansministeriet med på...)

DANSK
ERHVERV

Sundhed & Life Science

